

DE STANDAARD

MOHAMED EL BACHIRI KIJKT NAAR ZIJN 'JIHAD VAN LIEFDE'

'Ik ben ook maar een vader die worstelt'

Zijn 'Jihad van liefde' ging gisteren als toneelstuk in première. Van in de zaal zat Mohamed El Bachiri naar zichzelf te kijken. 'Die acteur danst beter dan ik! Goeie scène, die laat zien hoe ik de grenzen van de waanzin heb afgetast.'

© Sebastian Steveniers Mohamed El Bachiri, links op de foto, met acteur Rashif El Kaoui. 'Je danst beter dan ik.'

VEERLE BEEL

BRUSSEL Op zijn deurbel in Molenbeek staan nog altijd twee namen: El Bachiri én Lafquiri, de familienaam van zijn vrouw Loubna. De liefde van zijn leven en een dodelijk slachtoffer van de aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel. Ze zat in de metrowagon waar een zelfmoordterrorist zijn bom liet ontploffen. Hij heeft de bel al eens vervangen, en daarna heeft hij het naamplaatje er weer ingeschoven. 'Het blijft ook haar huis.'

Mohamed El Bachiri woont er met hun drie zonen, Ayman (12), Camil (10) en Shahine (5).

‘Je moet nu *mijn* kinderen zeggen. Niet meer onze kinderen’, zegt actrice Amara Reta, die als een verleidelijke geest van de overleden Loubna rond acteur Rashif El Kaoui blijft cirkelen. ‘Wat heb je hun gezegd?’, wil ze weten. ‘Je moet het de kinderen vertellen. Je moet ze leren dat de meeste mensen goed zijn en de wereld mooi is.’

Mooi en triest

Met ‘Een jihad van liefde’ heeft El Bachiri veel harten veroverd. Eerst was het een TED-talk, dan een artikel in deze krant, een veel bekeken passage in *De afspraak*, een jaar later een boek dat in vier talen verscheen en waarvan er in het Nederlands meer dan 100.000 exemplaren verkocht werden. Nu dus een beklijvend toneelstuk bij theaterhuis Rataplan. ‘We willen een mooi koppel laten zien’, zegt regisseur Hans Van Cauwenberghe. ‘En natuurlijk ook hoe groot het verlies is. We tonen de werkelijkheid zoals ze is: het is een mooi en triest verhaal tegelijk.’

‘Ik heb minister Geens ontmoet. Hij zei: “We gaan het regelen, zodat het voor toekomstige slachtoffers beter wordt.” Hoe pijnlijk is dat?’

MOHAMED EL BACHIRI

De protagonist zit er na afloop een beetje stilletjes bij. Hij heeft niet alles verstaan, want zijn kennis van het Nederlands is beperkt. ‘Maar ik heb het wel gevoeld. Die zotte scènes met de kinderen: ik heb ze zelf meegemaakt.’

Kleine op schoot

Hij doelt onder meer op die keer dat hij ze met de auto naar school bracht – na de aanslagen kon hij dat niet meer per metro. ‘We reden door de Rogiertunnel en ineens zei de jongste dat hij vooraan wilde komen zitten. Ik waarschuwde: blijf waar je bent! Maar zijn gordel was al los en hij klom zelf naar voren, bij mij op schoot. Uitgerekend op dat moment deed de politie mij stoppen. Natuurlijk was het niet oké, maar de kleine had behoefte aan een knuffel. Het was amper twee maanden na de aanslagen en het verlies van zijn moeder. Ik heb de agenten gesmeekt om me geen boete te geven.’

Het daaropvolgende schooljaar veranderde hij de kinderen van school, dichterbij huis. Wat een tegenvaller: ‘Ze hebben er geen sprankel begrip getoond voor onze situatie. Keer op keer werd ik op het matje geroepen omdat er iets niet in orde was. Ik zal nu wel iets zeggen dat feministen niet graag horen, maar een man als ik, alleen met drie jonge kinderen: dat is niet gemakkelijk. Elke dag drie setjes kleding klaarleggen, elke dag drie boterhammendozen vullen: het lukte me niet. Ik lag zelf nog in de touwen!’

‘De jongens hadden een enorm trauma te verwerken. Vooral de middelste werkte dat uit op school. Hij heeft dingen gedaan die niet door de beugel konden. Maar hij was pas acht en had net zijn moeder verloren! Natuurlijk was hij opstandig. De oudste internaliseert meer. Hij speelt piano en is een rustiger type. Wat niet wil zeggen dat ik me over hem geen zorgen maak.’

Geen sant in eigen land

‘Dat alles is ook mijn realiteit, snap je? Ik ben niet alleen de Mohamed El Bachiri van de liefdevolle boodschap over empathie en menselijkheid. Soms lijkt het alsof dat een andere persoon was, en ik me aan mijn eigen boodschap moet optrekken. Want ik ben ook maar een gewone vader die worstelt met de werkelijkheid.’

Het wekelijkse bezoek aan de psycholoog voor elk van de kinderen heeft hij om financiële redenen stopgezet. ‘Acht terugbetalingen per jaar, dat is niks!’ Andere hulpverleners, psychiaters: hij heeft ze allemaal de deur gewezen. ‘Ik wil niet dat ze mijn kinderen pillen geven. Ze worden er lethargisch van. Niemand heeft ooit écht met mijn kinderen over het trauma gepraat.’

Hij voelt zich vaak onbegrepen. ‘Niet als ik naar conferenties ga en zo. Er is veel sympathie van de vele duizenden die mijn boekje hebben gelezen of mijn TED-talk hebben gezien. Maar dat zijn niet de mensen die vlak bij mij leven. Niemand is sant in eigen land, ook ik niet. Mijn vrienden zeiden al snel dat het tijd was om een nieuwe vrouw te zoeken. Zo ben ik niet. Ik ga geen vrouw in huis halen als ik geen connectie voel. Ik betaal nog liever iemand om voor de kinderen te helpen zorgen. Daarom heb ik nu een nanny in huis.’

Maar het is de overheid die hem het meest in de steek heeft gelaten: ‘Wij, slachtoffers van de aanslagen, worden behandeld als verkeersslachtoffers. De regering verwijst naar de verzekeringen, en wij moeten daarop blijven wachten. Ik heb minister Koen Geens ontmoet. Hij zei: “We gaan het regelen zodat het voor toekomstige slachtoffers beter wordt.” Hoe pijnlijk is dat? Ondertussen mogen wij alle paperassen zelf blijven uitzoeken. “We zijn maar een klein landje”, zei de minister. Ik denk: we zijn een samenleving zonder hart en ziel. Ik vind het vooral erg voor mijn kinderen.’

Er komt een tweede boek. ‘Ik ga weer samenwerken met David (*Van Reybrouck, red.*) Ik stuur hem tekst na tekst. Het zal over mijn leven gaan, maar ook over mijn gedachten. Ik denk veel na over hoe we met elkaar kunnen samenleven. Een regenboog heeft veel kleuren. Je kunt er niet eentje weghalen. Ik ben voor gelijkheid, maar als we allemaal dezelfde zouden zijn, zou het erg saai worden. Ik ben ook voor vrijheid, maar niet ongelimiteerd. We moeten rekening houden met de gevolgen van onze daden voor een ander. Ik laat me leiden door mijn geloof, maar ook door mijn verstand. Dogma’s drukken mensen neer. Ik wil openstaan voor de hele wereld. Als ik denk, voel ik tenminste nog dat ik leef.’

Er zijn nog tickets voor 4 mei in Gent, voor 9 & 10 augustus in Oostende, voor 11 augustus in Tongeren. Een uitgebreide tournee door Vlaanderen start vanaf 1 februari 2020. Meer info: www.rataplanvzw.be

http://www.standaard.be/cnt/dmf20190426_04354023